

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/8/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8705010385
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Mozner
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8705010385.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Emila Dubňanského a JUDr. Mariána Sninského na verejnom zasadnutí konanom 15. apríla 2015 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 258 ods. 1 písm. d), e) Tr. poriadku [zák. č. 141/1961 Zb. v znení zákona č. 122/2005 Z. z. (ďalej len „Tr. poriadok“)] na podklade odvolaní obžalovaných Ing. B. R. a Ing. arch. V. W. zrušuje rozsudok Okresného súdu Poprad z 11. decembra 2012, sp. zn. 3T/43/2005, vo výrokoch o treste u oboch obžalovaných.

Na základe § 259 ods. 3 Tr. poriadku

obž. Ing. arch. V. W., nar. X. M. XXXX v P., trvale bytom O., ul. Z. č. XXXX/XX

ukladá

podľa § 250 ods. 4 Tr. zákona [zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 227/2005 Z. z. (ďalej len „Tr. zákon“)] s použitím § 40 ods. 1 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 58 ods. 1 písm. a) Tr. zákona výkon uloženého trestu odňatia slobody podmenečne odkladá.

Podľa § 59 ods. 1 Tr. zákona určuje skúšobnú dobu na 1 (jeden) rok.

U obž. Ing. B. R., nar. 6. februára XXXX v A. K., okres O., trvale bytom O., ul. M. č. XXXX/X

podľa § 37 Tr. zákona upúšťa od uloženia súhrnného trestu, pretože má za to, že trest odňatia slobody vo výmere tri roky s podmieneným odkladom jeho výkonu skúšobnú dobu dva roky za súčasného uloženia probačného dohľadu s povinnosťou podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu, ktorý mu bol za zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona uložený rozsudkom Okresného súdu Poprad z 2. apríla 2014, sp. zn. 5T/28/2014, je dostatočný.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad rozsudkom z 11. decembra 2012, sp. zn. 3T/43/2005 uznal obžalovaných Ing. B. R. a Ing. arch. V. W. vinnými z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zákona, ktorého sa mali dopustiť ako spolupáchatelia podľa § 9 ods. 2 Tr. zákona tak, že po predchádzajúcej vzájomnej dohode, v úmysle získať súhlas troch vlastníkov objektu N. v bytovom dome G. A. na ul. I. v O. s odstúpením od zmluvy o výstavbe tohto nebytového priestoru uzavretej podľa zákona č. 182/1993

Z. z o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a od kúpnej zmluvy § 588 Občianskeho zákonníka zo dňa 5. januára 2001, predstierali ochotu splniť podmienky finančného vyrovnanía odstupujúcich spoluvlastníkov a podpísali s nimi dňa 3. marca 2003 dohodu o zrušení tejto zmluvy datovanú a podpísanú spoluvlastníkmi dňom 19. februára 2003, v ktorej sa zaviazali ako štatutárni zástupcovia spoločnosti Archicomp s. r. o. Poprad uhradiť týmto spoluvlastníkom a to JUDr. O. K., Ing. K. a Z. M. im patriace peňažné čiastky vo výške po 374.500,- Sk (12.431,12 eura) a to po predaji objektu Espresso spoločnosti Motel Sosna, s. r. o. Tatranská Štrba, zastúpene P. O., o čom obž. Ing. R. v mene spoločnosti Archicomp s. r. o. Poprad uzavrel dňa 28. februára 2003 kúpnu zmluvu, pričom dohodnuté podmienky nespĺnil, ale toho istého dňa 3. marca 2003, bez vedomia a súhlasu poškodených, obž. Ing. arch. W. naviedol P. O. na jej zrušenie, o čom spísali zmluvu a súčasne obž. Ing. arch. W. ako štatutárny zástupca spoločnosti Archicomp s. r. o. Poprad naviedol P. O. zastupujúceho spoločnosť Motel Sosna, s. r. o. Tatranská Štrba, na podpísanie zmluvy o výstavbe Espresso v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z. a kúpnej zmluvy podľa § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka s tým, že v rozpore s pôvodnou dohodou bude cena nehnuteľnosti v čiastke 2.450.000,- Sk (81.325,10 eura) poukázaná na účet Archicompu s. r. o. Poprad a tak pôvodne dohodnuté podmienky nespĺnili a to ani po jednostrannom započítaní pohľadávok, ku ktorému pristúpili v rozpore s ustanovením § 580 Občianskeho zákonníka, spoluvlastníkom im prislúchajúce čiastky doposiaľ nevyplatili a tak spôsobili JUDr. O. K. škodu vo výške 374.500,- Sk (12.431,12 eura), Ing. T. K. škodu vo výške 374.500,- Sk (12.431,12 eura) a Z. M. škodu vo výške 374.500,- Sk (12.431,12 eura) spolu vo výške 1.123.500,-Sk (37.293,37 eura).

Za to okresný súd podľa § 250 ods. 4 Tr. zákona uložil obom obžalovaným tresty odňatia slobody vo výmere po dva roky, výkon ktorých u oboch obžalovaných podmiennečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní jedného roka. Zároveň obom obžalovaným podľa § 228 ods. 1 Tr. poriadku uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť poškodeným JUDr. O. K., Ing. T. K. a Z. M. škodu vo výške po 12.099,18 eura každému z nich.

Ihneď po vyhlásení tohto rozsudku podali obaja obžalovaní proti nemu ústne do zápisnice odvolania, rozsah ktorých vymedzili tak, že tieto smerujú proti výrokom o vine aj treste.

Obžalovaný Ing. B. R. v dodatočne, prostredníctvom obhajcu, predložených dôvodoch s poukazom na predchádzajúce rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo 14. septembra 2010, sp. zn. 5To/58/2009, namieťa, že prvostupňový nesprávne vyhodnotil výpoveď svedka P. O., pretože táto podľa neho jednoznačne a nespochybniteľne preukázala, že poškodení vedeli o skutočnosti, že kúpna cena bude prevedená na účet spoločnosti Archicomp, s. r. o., ako aj to, že poškodení nikdy nevzniesli požiadavku voči tomuto svedkovi, aby časť kúpnej ceny, ktorú uhradil za predmet kúpy, bola prevedená priamo na ich účty. Podľa odvolateľa je teda na mieste sa domnievať, že skutok, ktorý je predmetom tohto trestného konania, sa stal, nie je a nemôže byť trestným činom. Ďalej zdôraznil, že započítanie pohľadávok voči poškodeným nevykonali konatelia spoločnosti Archicomp, s. r. o., ale JUDr. C. U., a v tomto štádiu tak objektívne nemohol mať žiaden úmysel spáchať podvod. Súčasne zdôrazňuje, že zákonným znakom podvodu je aj to, že musí dôjsť k obohateniu páchatel'a alebo iného, pričom toto majetkové zvýhodnenie musí byť neoprávnené, a preto nejde o podvod, pokiaľ niekto vyláka majetkové plnenie, na ktoré má právny nárok. V tejto súvislosti zároveň oponuje názoru prvostupňového súdu, že obžalovaní jednostranne započítali svoje nepreukázané a nešpecifikované pohľadávky voči poškodeným. Pritom poukazuje na to, že poškodení nikdy nenamietali zákonným spôsobom toto započítanie, a tvrdí, že okresný súd túto skutočnosť prejedlikoval napriek tomu, že to nie je v právomoci súdov v trestnom konaní. Vyslovil tiež názor, že keď neexistuje právoplatné rozhodnutie o tom, že predmetné jednostranné započítanie nie je platné, poškodeným nevznikla škoda, ktorá je zákonným znakom trestného činu podvodu. Napokon tvrdiac, že v predmetnom konaní sa jednalo o záväzkový vzťah medzi poškodenými a ním, domáha sa odvolateľ uplatnenia princípu ultima ratio.

Tieto dôvody doplnil obž. Ing. B. R. aj prostredníctvom neskôr zvoleného obhajcu. V nich cituje celý rad rozhodnutí všeobecných súdov a ústavných súdov Slovenskej republiky a Českej republiky a namieťa nerešpektovanie rozhodnutia odvolacieho súdu a jeho právneho názoru; neprávne a tendenčné vyhodnotenie dôkazov a zisteného skutkového stavu pri negácii argumentov a dôkazov obhajoby; negáciu, obchádzanie a nesprávny aplikačný výklad noriem obchodného a občianskeho práva v rámci akejsi predbežnej otázky; nesprávnu aplikáciu právnych predpisov, ktorá spolu s nesprávnymi skutkovými závermi viedla k nesprávnym právnym záverom; nenaplnenie skutkovej podstaty predmetného činu (absencia subjektívnej stránky pre absenciu zavinenia); nesprávne zistenie

škody ako kvalifikačného znaku skutkovej podstaty; nesprávne uplatnenie nároku poškodených v rámci adhézneho konania z dôvodu nepreukazovania škody v trestnom konaní, v dôsledku čoho nemal byť tento priznaný, resp. poškodení mali byť odkázaní na konanie občianskoprávne; vyhodnotenie stupňa spoločenskej nebezpečnosti v rozpore s § 3 ods. 2 a § 88 Tr. zákona; neaplikáciu zásady ultima ratio; odôvodnenie rozhodnutia v rozpore s právom vnútroštátnym i právom Európskej únie a neprimerane prísny trest bez odôvodnenia aj vzhľadom na dĺžku konania.

V podstate z týchto dôvodov obž. Ing. B. R. prostredníctvom svojho obhajcu navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a sám rozhodol tak, že ho spod obžaloby oslobodí, pretože skutok nie je trestným činom, resp. aby trestné stíhanie zastavil.

Obžalovaný Ing. arch. V. W. v dodatočne predložených dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu namieta, že okresný súd nevykonal na zistenie skutkového stavu veci všetky dôkazy a tieto náležitým spôsobom nevyhodnotil. Napadnutý rozsudok je podľa neho zmätočný a nepreskúmateľný, nakoľko z účtovníctva Archicomp spol. s r. o. je zrejmé, že k obohateniu na úkor poškodených nedošlo, ale naopak došlo k finančnému zhodnoteniu výlučného majetku poškodených, ich bytov. V tejto súvislosti okresnému súdu vytyka, že nevykonal odborné skúmanie účtovníctva uvedenej právnickej osoby, čím porušil jeho právo na spravodlivý proces. Ďalej tvrdí, že v jeho konaní chýba subjektívna stránka, a preto je jeho trestná zodpovednosť vylúčená. Rovnako nebolo preukázané obohatenie ani spôsobenie následku nebezpečného pre spoločnosť. O náhrade škody rozhodol prvostupňový súd podľa odvolateľa v rozpore s § 420 Občianskeho zákonníka, keď nerozlišuje medzi zodpovednosťou právnickej osoby a fyzickej osoby. Okrem toho tvrdí, že okresný súd nerešpektoval princíp ultima ratio a neskúmal dôkazy, ktoré svedčia v prospech obžalovaných, osobitne výpoveď svedka P. O.. Pritom tvrdí, že potom, ako im banka poukázala finančné prostriedky z titulu úhrady kúpnej ceny za predané Espresso, dali príkaz účtovníkovi na zaslanie týchto prostriedkov poškodeným, ten im však oznámil, že podľa zákona o dani z príjmov sú povinní si uplatniť zápočet dlžnej sumy za prevedené stavebné práce, za dodaný materiál do osobného majetku poškodených, čo aj urobili. V podstate z týchto dôvodov obž. Ing. arch. V. W. prostredníctvom obhajcu navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a spod obžaloby ho oslobodil.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd na podklade uvedených, riadne, včas a oprávnenými osobami podaných odvolaní so zreteľom na ustanovenie § 564 ods. 3 Tr. poriadku (zák. č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov) postupom podľa § 254 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým mohli odvolatelia podať odvolanie, ako i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, a prihliadajúc pritom i na vady, ktoré neboli odvolaniami vytykané, zistil, že odvolania obžalovaných sú sčasti dôvodné.

Úvodom treba k veci uviesť, že konanie predchádzajúce napadnutému rozsudku netrpí takými podstatnými chybami, ktoré by bez ďalšieho odôvodňovali jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie. V rámci takto riadne vedeného konania vykonal okresný súd dôkazy v rozsahu nevyhnutnom pre jeho rozhodnutie, včítane dôkazov, ktorých vykonanie nariadil v predchádzajúcom rozhodnutí odvolací súd, a v odôvodnení napadnutého rozsudku dostatočne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa spravoval pri ich hodnotení. Nad rámec odôvodnenia napadnutého rozsudku krajský súd k veci dodáva:

Podstata obhajoby obžalovaných a ich argumentácie uplatnenej v dôvodoch podaných odvolaní vychádza z toho, že ich konanie nenapĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 250 Tr. zákona, šlo výlučne o obchodno-právny vzťah a aj so zreteľom na zásadu ultima ratio nejde v tomto prípade o trestný čin.

K tomu považuje krajský súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine uviesť, že pre vyvodenie trestnej zodpovednosti za trestný čin podvodu sa vyžaduje, aby osoba konajúca v omyle, ktorý vyvolal, resp. využil páchatel', vykonala majetkovú dispozíciu, v dôsledku ktorej na jednej strane vznikne škoda a na strane druhej dôjde k obohateniu.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí vyslovil názor, že iba ak sa dokazovaním, ktorého doplnenie nariadil, preukáže, že obžalovaní už v čase rokovaní s poškodenými vedeli, že úver, ktorý mal byť obchodnej spoločnosti MOTEL SOSNA, spol. s r. o. (ďalej len „MOTEL SOSNA“) poskytnutý, bude možné poukázať len priamo na účet obchodnej spoločnosti

Archicomp spol. s r. o. (ďalej len „Archicomp“) a túto skutočnosť pred poškodenými úmyselne zatajili (resp. úmyselne využili, že svedok P. O. s touto skutočnosťou poškodených neoboznámil) a to v snahe dosiahnuť, aby poškodení odstúpili od zmluvy, vedomí si, že prostriedky poukázané MOTEL-om SOSNA následne nepoukážu poškodeným, ale použijú ich na úhradu iných záväzkov Archicomp-u, bude možné uvažovať o tom, že skutok, ktorý je predmetom trestného konania, sa stal a tento môže byť trestným činom podvodu podľa § 250 Tr. zákona.

V kontexte uvedeného pokladá odvolací súd za rozhodujúce, že vykonaným dokazovaním bolo spoľahlivo preukázané, že podpísanie dohody o zrušení zmluvy o výstavbe nebytového priestoru Espresso, a teda navrátenie pozemku do vlastníctva a rozostavanej stavby do dispozície jej zhotoviteľa - Archicomp-u, bolo zo strany poškodených podmienené tým, že nimi vložené peniaze do tohto projektu im budú poukázané priamo budúcim nadobúdateľom týchto nehnuteľností MOTEL-om SOSNA. Uvedené vyplýva nielen z výpovedí poškodených a z prvotnej výpovede svedka P. O., ktorú obhajoba úplne prehliada a podľa ktorej mal MOTEL SOSNA pôvodne prevziať dlh Archicomp-u voči poškodeným, ale i z textu samotnej dohody o zrušení.

Zároveň je nutné poukázať na to, že uvedená podmienka zrušenia zmluvy o výstavbe nebytového priestoru bola pre poškodených kľúčová, keďže aj v súvislosti so súčasne prebiehajúcou výstavbou ich bytov, ktorú realizoval tiež Archicomp, mali vedomosť o ekonomických problémoch tejto obchodnej spoločnosti. Vyplýva to nielen z ich výpovedí ale i z výpovede obž. Ing. arch. V. W., podľa ktorého mala ich obchodná spoločnosť v tom čase problémy s likviditou. Poškodení sa preto dôvodne domnievali, že v prípade poukázania kúpnej ceny za nebytový priestor na účet Archicomp-u im ich vklady vrátené nebudú.

V nadväznosti na to je podstatným zistenie, že v čase keď obžalovaní predmetnú dohodu o zrušení zmluvy o výstavbe podpísali, t. j. 3. marca 2003, a teda poškodených utvrdili v tom, že k vráteniu ich vkladov dôjde tak, ako je to uvedené v tejto dohode, t. j. priamo MOTEL-om SOSNA, mali s touto spoločnosťou už uzavretú kúpnu zmluvu z 28. februára 2003 (čl. 617 a 922), podľa ktorej MOTEL SOSNA ako kupujúci, v rozpore s pôvodnou dohodou o zrušení, uhradí kúpnu cenu na účet Archicomp-u a nie priamo poškodeným. Pritom, vzhľadom na ekonomické problémy Archicomp-u, ktoré práve takýmto získaním hotovosti chceli riešiť, museli byť obžalovaní prinajmenšom uzrozumení s tým, že obchodná spoločnosť nebude môcť poškodeným ich pôvodné vklady vrátiť, čo sa napokon aj stalo. Tým im spôsobili škodu vo výške zodpovedajúcej minimálne ich vkladom do výstavby Espresso a zároveň obohatili Archicomp, keďže bez podvodne získaného súhlasu poškodených so zrušením zmluvy o výstavbe, by sa predmet tejto výstavby nedostal do dispozície tejto obchodnej spoločnosti a táto by ho nemohla následne predať, resp. uzavrieť novú zmluvu o výstavbe.

Práve týmto úmyselným konaním (vo forme nepriameho úmyslu), ktorého stupeň nebezpečnosti pre spoločnosť je už len so zreteľom na výšku spôsobenej škody vyšší, než nepatrný, boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zákona. Z pohľadu vyvedenia trestnoprávnej zodpovednosti je potom irelevantné ich následné konanie spočívajúce vo vzájomných zápočtoch pohľadávok.

Krajský súd na tomto mieste len pre úplnosť dodáva, že o nečestnom postupe obžalovaných a svedka P. O. svedčí napokon i to, že v deň získania finančných prostriedkov zrušili kúpnu zmluvu s MOTEL-om SOSNA, na základe ktorej bol tejto obchodnej spoločnosti poskytnutý úver účelovo viazaný na kúpu predmetnej nehnuteľnosti, a uzavreli novú zmluvu o výstavbe nebytového priestoru, ktorú však už banke nepredložili. Uvedené zároveň spochybňuje pravdivosť dodatočne, v prospech obžalovaných, zmenenej výpovede svedka P. O., na ktorú odvolatelia zhodne poukazujú.

Z týchto dôvodov odvolací súd uzatvára, že hoci protiprávne konanie obžalovaných, pre ktoré boli postavení pred súd, má súkromnoprávny základ, neprichádza do úvahy uplatnenie zásady ultima ratio a toto ich konanie napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zákona účinného k 31. decembru 2015.

Správnym je aj výrok o náhrade škody, keďže ide o náhradu z titulu škody spôsobenej trestným činom, ktorý spáchali obžalovaní, a nie z titulu nesplnenia zmluvného záväzku obchodnou spoločnosťou, štatutárnymi orgánmi ktorej boli.

Pokiaľ ide o výroky o uložených trestoch, je potrebné v prvom rade uviesť, že trestné stíhanie obžalovaných je vedené od 11. júla 2003, t. j. takmer dvanásť rokov, bez toho, aby na tom mali obžalovaní zásadný podiel. Je preto nutné konštatovať, že trestná vec obžalovaných nebola prejednaná v primeranej lehote.

Z tohto dôvodu pristúpil krajský súd pri rozhodovaní o treste u obž. Ing. arch. V. W. k mimoriadnemu zníženiu podľa § 40 ods. 1 Tr. zákona a hoci podľa § 250 ods. 4 Tr. zákona mu mal byť uložený trest odňatia slobody v rámci trestnej sadzby dva až osem rokov, uložil mu trest odňatia slobody vo výmere jeden rok. Zároveň, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že výkon tohto trestu nie je nevyhnutný, a preto ho podmiennečne odložil na skúšobnú dobu jeden rok.

Vo vzťahu k obž. Ing. B. R. treba uviesť, že ten bol medzičasom rozsudkom Okresného súdu Poprad z 2. apríla 2014, sp. zn. 5T/28/2014, odsúdený za zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere tri roky s podmiennečným odkladom jeho výkonu skúšobnú dobu dva roky za súčasného uloženia probačného dohľadu s povinnosťou podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Tento trestný čin obžalovaný spáchal v období od júna 2006 do apríla 2009, teda skôr, než bol v tejto veci 10. septembra 2009 vyhlásený v poradí prvý odsudzujúci rozsudok. V preskúmvanej veci tak prichádzalo do úvahy uloženie súhrnného trestu za oba zbiehajúce trestné činy, avšak so zreteľom na už zmienenú dĺžku konania, považoval krajský súd trest uložený obž. Ing. B. R. skorším rozsudkom na ochranu spoločnosti a jeho nápravu za dostatočný, a preto u neho upustil od uloženia súhrnného trestu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.